

EU-Canada: Handelsaftale booster dansk eksport

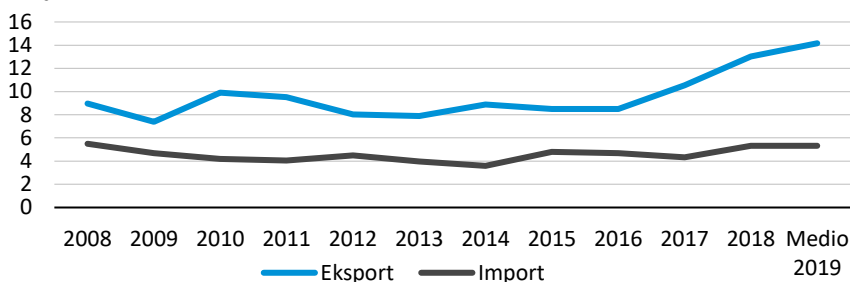
EU's handelsaftale med Canada (CETA) har åbnet nye markeder, og allerede to år efter ikrafttrædelsen har danske virksomheder opnået store eksportgevinster. Canada befinder sig i det samme handelspolitiske krydspres som EU og vil derfor fortsat være en vigtig allieret i kampen for åbne markeder og regelbaseret handel.

EU's handelsaftale med Canada har øget dansk eksport

Efter flere års stilstand er dansk eksport af varer og tjenesteydelser til Canada de seneste to år steget med hele 29 pct. En af drivkræfterne bag denne positive udvikling er handelsaftalen mellem EU og Canada (CETA), der trådte i kraft i september 2017. Aftalen har fjernet tolden på stort set alle varer, styrket samarbejdet om at harmonisere produktkrav, åbnet servicemarkeder og givet europæiske virksomheder adgang til at byde på offentlige opgaver i Canada.

Samhandel mellem Danmark og Canada

Mia. DKK

Kilde: Danmarks Statistik

Anm.: Import og eksport er opgjort ved betalingsbalancens løbende poster.

Vejen er banet for ratifikation af CETA

Danmark har klare økonomiske interesser i CETA og var hurtig til at ratificere aftalen. En række EU-lande har derimod været tøvende, og derfor er CETA kun trådt i kraft provisorisk. Bekymringerne er især rettet mod investeringsdomstolen under CETA, som fik den belgiske region Vallonien til at true med at blokere for aftalen. Tvivlen om investeringsdomstolen blev i starten af 2019 affejet, da EU-Domstolen fastslog, at investeringsdomstolen harmonerer med EU-lovgivning. Vejen er derfor banet for, at de sidste EU-lande godkender CETA i deres nationale parlamenter.

Canada har brug for nye handelspartnere

I Canada er der bred politisk enighed om den økonomiske og strategiske betydning af CETA. Det skyldes ikke mindst, at der i de sidste år er opstået stor usikkerhed om handelsrelationerne til USA og Kina, som er Canadas primære handelspartnere. Under Trump har USA ført en konfrontatorisk og uforudsigelig handelspolitik, mens Kina har lagt restriktioner på import af flere canadiske fødevarer som følge af, at Canadas myndigheder har anholdt en topchef i den kinesiske teknologigigant Huawei. Canada har derfor mere end nogensinde brug for at sprede sine handelsmæssige relationer.

Udsigt til strammere canadisk kurs overfor Kina

Handelspolitik har ikke været et af hovedtemaerne i valget til Canadas føderale forsamling i oktober 2019. Årsagen er, at den socialliberale premierminister Justin Trudeau og den konservative hovedudfordrer Andrew Scheer grundlæggende er enige om den handelspolitiske kurs. Scheer har imidlertid kritiseret Trudeau for at være for blød i forhandlingerne med USA. Desuden har Scheer forlangt en hårdere kurs overfor Kina. Der er derfor klare indikationer på, at Canada, på samme måde som EU, vil lægge større pres på Kina for at åbne deres markeder og efterleve internationale handelsregler.

Canada er ikke blandt Danmarks største eksportmarkeder**Stort potentiale for danske virksomheder i Canada**

På trods af en befolkning på knap 37 mio. indbyggere og en veludviklet økonomi er Canada blot nr. 20 på listen over Danmarks største eksportmarkeder. Det skyldes dels, at mange danske virksomheder har en tendens til at fokusere på nærmarkederne i EU. Desuden har toldmæssige og tekniske handelsbarrierer gjort det svært for danske virksomheder at få adgang til det canadiske marked.

Stort potentiale for at øge dansk eksport til Canada

Det er CETA godt på vej til at lave om på. Toldlettelserne har gjort danske produkter mere konkurrencedygtige i Canada. Det er også blevet lettere for danske virksomheder at få deres produkter godkendt, da Canada nu anerkender flere af EU's produktstandarder. På samme måde har EU og Canada en aftale om gensidig anerkendelse af professioner, og det åbner nye markedsmuligheder for blandt andet arkitekt- og ingeniørvirksomheder. Der er derfor et stort potentiale på det canadiske marked, og danske virksomheder har langt fra høstet den fulde gevinst.

Canada er endnu langt fra Danmarks største eksportmarkeder

Dansk eksport af varer og tjenesteydelser i 2018

Rangering	Land	Eksport i mia. DKK
1	Tyskland	161
2	USA	136
3	Sverige	123
4	Storbritannien	113
5	Norge	74
6	Kina	51
7	Holland	49
8	Frankrig	39
9	Schweiz	29
10	Polen	28
11	Italien	27
12	Finland	24
13	Spanien	23
14	Japan	22
15	Belgien	21
16	Singapore	20
17	Hongkong	15
18	Rusland	13
19	Australien	13
20	Canada	12

Kilde: Danmarks Statistik

Anm.: Eksporten er opgjort ved betalingsbalancens løbende poster.

Medicinske og farmaceutiske produkter dominerer dansk eksport

Dansk eksport til Canada domineres af medicinske produkter. Denne position kan blive udbygget i de kommende år, da CETA har givet bedre vilkår for, at den danske medico-industri kan øge deres eksport til det canadiske marked. Konkret har CETA fremskyndet EU og Canadas gensidige anerkendelse af medicinske produktionsanlæg, og det sparer medico-industrien for mange administrative ressourcer. CETA har også styrket patentrettighederne, som har stor betydning for langsigtede investeringer i nye produkter.

Import fra Canada kan styrke danske virksomheder

CETA gavner ikke kun eksporten, men også danske virksomheders import af varer og komponenter til deres globale produktion. I øjeblikket importerer Danmark primært fødevarer og råstoffer fra Canada. I takt med at danske virksomheder opbygger handelsrelationer til Canadas erhvervsliv, kan der forventes større import af avancerede komponenter, som skal gøre dansk produktion mere konkurrencedygtig.

Top 5 samhandelsvarer mellem Danmark og Canada

Dansk samhandel med Canada de seneste 12 måneder

Top 5	Eksport	Mio. DKK
1	Medicinske og farmaceutiske produkter	2.700
2	Andre transportmidler	422
3	Specialmaskiner til forskellige industrier	409
4	Maskiner og tilbehør til industrien i.a.n.	342
5	Tekniske og videnskabelige instrumenter	269

Top 5	Import	Mio. DKK
1	Fisk, kredsdyr, bløddyr og varer deraf	807
2	Rå mineralolier og produkter heraf	160
3	Tekniske og videnskabelige instrumenter i.a.n.	115
4	Specialmaskiner til forskellige industrier	79
5	Andre transportmidler	75

Kilde: Danmarks Statistik

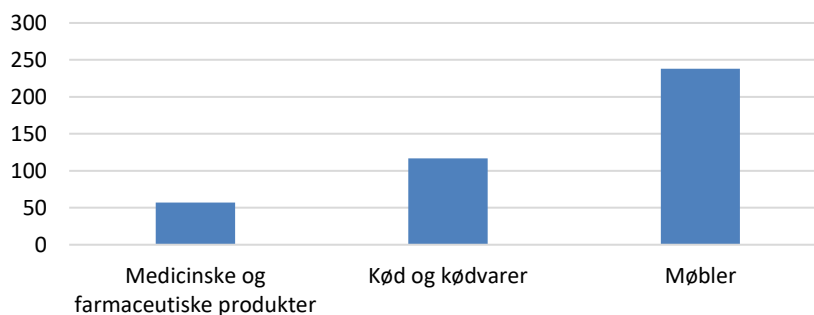
Anm.: Seneste 12 måneder dækker over 2018Q3-2019Q2.

Høj vækst i eksport af medicin, kød og møbler

Medicinske produkter er ligeledes en af de sektorer, hvor der har været størst vækst i dansk eksport til Canada, siden CETA trådte i kraft. Desuden er dansk eksport af kød og møbler vokset markant de sidste to år. Disse sektorer har draget stor fordel af toldlettelser, og CETA's forenkling af godkendelsesprocedurerne.

Danske sektorer med høj vækst i eksporten til Canada

Vækst i pct. i årlig eksport til Canada siden CETA trådte i kraft i

Kilde: Danmarks Statistik

Anm.: De seneste handelsstatistikker dækker 2019Q2. Derfor er beregningen baseret på en sammenligning af 2018Q3-2019Q2 med 2016Q3-2017Q2.

En vigtig allieret i kampen for et regelbaseret handelssystem

EU og Canada står vagt om regelbaseret handel

I årtier har USA været EU's vigtigste allierede i forhold til at udbrede det liberale og regelbaserede handelssystem. Det blev ændret med valget af Donald Trump som USA's præsident. Herefter har USA haft fokus på at beskytte hjemlige industrier og indføre straffold for at presse handelspartnere til at åbne deres markeder for amerikanske virksomheder. I det tomrum har Canada vist sig at være en vigtig samarbejdspartner for EU i kampen for åbne markeder og et handelssystem, der styres gennem regler fremfor magtbalance.

UMSCA mangler ratificering i USA

På samme måde som EU er Canada under Trumps lederskab blev udsat for et stort handelspolitisk pres. Som noget af det første truede Trump med at trække USA ud af den nordamerikanske handelaftale NAFTA. Genforhandlingerne førte til den nye aftale "USMCA" mellem USA, Canada og Mexico. USA har imidlertid endnu ikke ratificeret USMCA. Desuden står Canada ligesom EU overfor Trumps trusler om straffold på biler og bildele, som vil ramme økonomien hårdt. Canada har derfor brug for EU som både handelspartner og handelspolitisk allieret.

Krisen i WTO - EU og Canada på samme side

EU og Canada har eksempelvis arbejdet sammen om at løse krisen i WTO's tvistbilæggesystem. Siden Trump tiltrådte har USA blokeret for udnævnelsen af nye dommere til WTO's appelorgan. Pr. 11. december er der kun én dommer tilbage, og dermed kan WTO ikke længere træffe bindende afgørelser i handelstvister mellem medlemslande. Dermed går handelssystemet fra "rule of law" til "rule of power" med stor usikkerhed til følge.

Derfor har EU og Canada taget initiativ til et midlertidigt tvistbilæggesystem under WTO, som skal træffe afgørelser i handelstvister mellem de to parter. I øjeblikket arbejder EU og Canada hårdt for at få flere WTO-medlemmer til tilslutte sig den midlertidige løsning for at fastholde den stabilitet, som WTO's tvistbilæggesystem har garanteret.

Ottawa Group og reform af WTO

Canada er ligeledes leder af den såkaldte "Ottawa Group". Det er en sammenslutning af ligesindede ilande og vækstøkonomier, der har til formål at levere konstruktive indspil til, hvordan WTO kan styrkes og reformeres i en mere tidssvarende retning. Gruppen er blandt andet kommet med forslag til, hvordan WTO's regler for statsstøtte kan moderniseres. Det er et handelspolitisk lederskab, som Canada forventes at videreføre i den kommende valgperiode.